

SZARVASI ÚJSÁG

Felelősszerkesztő:
Dr. SALACZ ELEMÉR
Segédszerkesztő:
FRECSKA GYÖRGY
Szerkesztőség:
I. k. KOSSUTH-UTCA
.....15. szám.....

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Laptulajdonos:

Szarvasi Kisgazdák és Földművesek pártköre
Megjelenik minden Pénteken reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 120 k.
Negyedévre . . . 30 k.
Egyes szám ára . . . 2 k.

Kiadóhivatal:
I. K. BELICEY UT 9.

A keresztény eszme diadala.

A szociáldemokráciáról kiderült, hogy csak lázítani tud és elégedetlenséget szítani, felkorbácsolni tömegszendélyeket és ígérni beválthatatlan álmokat. De mihelyt uralomra kerül, kapkodó és ügyetlen lesz. Falánk mohósággal akarja megvalósítani eszméit és ebben szemben találja magát a józanabbakkal; zsidó vezetőit tolja előtérbe, s állítja a hatalom fejébe és ezzel szembekerül mindenkivel. Erőszakos agitációjuk nyomán fölébrednek még azok is, akik eddig álmosan nézték a politikai élet apró játékeit.

A szociáldemokrácia nemzetközisége a legfőlemelőbb érzést váltja ki az emberekből, míg a zsidóvezetők pökhendisége életre kelti az alvó keresztény öntudatot.

Bármennyire ellenmondásnak is látszik, de mégis úgy van, hogy előbb szocialista uralomnak kellett jönni, hogy erős és szilárd keresztény uralom fejlődhesse. Az embereknek a saját bőrükön kellett tapasztalniok a szocialisták életképtelenségét, hogy öntudatos keresztény politikát tudjanak csinálni.

Ahol uralomra került a szociáldemokrácia, ott nyomában mindenütt a kereszténység nagy alkotó erei léptek sorompóba. Az ő nyomukban a keresztény és nemzeti eszme bontja ki szárnyait és emelkedik egyre magasabba a diadalmas keresztény világnézet útján. És ez nem véletlen, hanem a természet örök törvénye.

A szociáldemokrácia csak rombolni tud. Még akkor is pusztít, amikor alkot. Az emberi lélek pedig alkotni vágyik, s ebben a kereszténység őszereje legnagyobb kiindulási pont. És tévednek azok is, akik a keresztény irányzatban muló dicsőséget látnak. Nem!

A római birodalom bukása után is a lehanyatlott világ romjain a kereszténység alkotott újvilágot; ezt csinálja most is, a világhatalom deliriuma után. A szabadkőművesség és szociáldemokrácia urrá lett egy pillanatra a világ fölött, de egy év elég

volt, hogy a kiábrándulás bekövetkezzen.

Hiábavaló tehát bármiféle csalafintasággal gátat emelni a keresztény és nemzeti eszme minél erősebb és határozottabb kifejlődésének. Ez élni fog és uralkodni, mert uralmas millió lelkében gyökeredzik.

Házhelyek kijelölése.

A nemzetgyűlés, tekintettel az időelőrehaladására, a földbirtok helyes megosztását szabályozó rendelkezésekről a nemzetgyűlés elé már beterjesztett törvényjavaslat kívánatos gyors elintézésére és törvényerőre emelkedése előtt is lehetővé kívánja tenni halasztást nem tűrő sürgős esetekben ház helyek kijelölését és kishaszonbérletek alakítását, evőből az 1920: XXIX. t.-c. 1. §-ában felhatalmazást adott a földművelésügyi miniszternek, hogy az említett törvényjavaslat alapelveinek figyelembevételével az evőből alakítandó földbirtokrendező bizottság javaslata alapján a fent jelzett esetekben ház helyek kijelölése s az erre szükséges területeknek esetleg megváltása útján is igénybevétele, továbbá kishaszonbérletek alakítása iránt intézkedhesse. A szükséges részletes szabályok, közöttük a családi otthonvédő szabályok megállapításával is az 1920: XXIX. t.-c. 2. §-a a minisztériumot bizta meg.

A magyar királyi minisztérium a kapott felhatalmazás alapján a földbirtok helyes megosztását szabályozó rendelkezésekről már beterjesztett törvényjavaslat alapelveinek figyelembevételével a következőket rendeli abban a biztos tudatban, hogy ezek a rendelkezések kölcsönös megértéssel fognak találkozni s méltányos alkalmazásuk a társadalmi rend és béke megingathatatlan megszilárdulásának útját is egyengetni fogja s a földbirtok helyes megosztását szabályozó rendelkezésekről alkotandó törvény mielőbbi életbelépését és nyugodt végrehajtását is elősegíti.

I. Általános rendelkezések.

1. §.

Az 1920: XXIX. t.-c. 1. §-ának 2. bekezdése szerint kizárólag a közérdek irányadó arra nézve, hogy az idézett törvény alapján ki kapjon ház helyet vagy kishaszonbérletet. Egyéni jogcímen tehát senkinek sincs követelési joga sem házra sem kishaszonbérletre. Amennyiben azonban evőből alkalmas földterület megfelelő mennyiségben rendelkezésre áll, ház helyek juttatására nézve a jelen rendelet 2. §-ában jelzett sorrend irányadó. Kishaszonbérletek

juttatásának sorrendje tekintetében pedig a jelen rendelet 12. és 14. §-a rendelkezik. De egyenlő körülmények között előnyben kell részesíteni a vítérségi éremmel kitüntetettek, a főbbgyermekes családokat és általában azokat, akik hadiszolgálatuknak becsülettel eleget tettek. Az 1920: XXIX. t.-c. 3. §-a értelmében azonban sem az említett törvény alapján sem pedig a földbirtok helyes megosztását szabályozó rendelkezésekről alkotandó törvény alapján nem részesíthető sem ház helyben sem kishaszonbérletben, sem földbirtokban az, aki az 1920: XXIX. t.-c. és a jelen rendelet ellenére vagyis nem az azokban megállapított eljárás szerint, hanem önkényesen vesz földet birtokba.

II. Ház helyek kijelölése.

A juttatás sorrendje.

2. §.

I. Ház hely az ingatlan fekvése szerint illetékes községi képviselőtestület megállapítása szerint erre érdemesnek a következő sorrendben juttatható

1. hadirokkantoknak, hadiözvegyeknek és felnőtt hadiárvánoknak;

2. mezőgazdasággal foglalkozó, önállóan kereső, önjogu férfin munkásoknak vagy ilyen törpebirtokosoknak;

3. általában olyan családfőknek, akik abban a községben illetékesek, amelyben a ház hely juttatható volna, vagy ott legalább 10 éve állandóan laknak s akiknek állandó tisztességes keresetük is van.

II. Ház hely azonban csak annak juttatható, akinek megfelelő háza vagy háziépítésre alkalmas megfelelő ingatlana nincsen és ilyen hozzátartozójától sem kaphat.

III. Nem juttatható ház hely annak:

1. Aki nem született magyar állampolgár, kivéve a viszonyosság eseteit és kivéve ha a hazába visszavándorló, nem született magyar állampolgár, született magyar állampolgárnak a gyermeke;

2. aki elmebeteg vagy gyengeelméjű, akinek kiskorúsága meg van hosszabítva, vagy aki gondnokság alatt áll;

3. aki az állam ellen irányuló, továbbá nyereségvágyból, vagy általában aljas indokból elkövetett büntelt vagy vétség miatt tiltott pénzüzérkedés, vagy általában a közellátásra és kereskedelemre vonatkozó hatósági rendeletek kijátszása vagy más hasonló üzelmek miatt vád alá van helyezve vagy ezzel egyenlő erejű bírói határozat hatálya alatt áll, vagy ilyen ügyből kifolyóan jogerősen el volt ítélve;

4. aki politikai jogainak gyakorlásától jogerősen fel van függesztve;

5. aki csődben volt vagy van, aki csődben kívül kényszeregyességre lépett vagy lép;

6. aki a nemzeti hadseregbe behívó parancsnak önhibájából nem tett vagy nem tesz eleget; vagy aki mint katona szökés miatt vagy aki az 1918. évi október hó 30. napja óta történt forradalmi mozgalmakkal összefüggésben jogerősen el volt ítélve, vagy anélkül is, ha az említett forradalmi mozgalmakkal kapcsolatos vagy az állam biztonságára, a társadalmi rendre és békére, valamint a közbiztonságára, a társadalmi rendre és békére, valamint a közbiztonságra egyébként veszélyes, aggályos vagy gyanús magatartásával a közbecsülésre méltatlanná vált és ezt az ingatlan fekvése szerint illetékes községi képviselőtestület titkos szavazással megállapítja;

7. aki iszákos, szokásos rendbontó, dologkerülő; vagy akitől az ingatlan kellő karbantartása egyéb alapos okból nem várható s ezt az ingatlan fekvése szerint illetékes községi képviselőtestület titkos szavazással megállapítja;

8. aki házát vagy egyéb ingatlanát bebizonyíthatólag azért idegenítette el, hogy hatósági uton legyen ingatlanhoz juttatható vagy akinek különben is módjában áll házhelyet magántügylettel szerezni.

IV. Egy-egy házhely 600 négyszögölnél nagyobb rendszerint ne legyen.

V. A községi képviselőtestületnek a jelen §. alapján hozott határozata ellen egyfoku fellebbezésnek van helye a járási főszolgabíróhoz.

Igénybevehető területek.

3. §.

I. Amennyiben a közegészségügyi és közlekedési követelményeknek megfelelnek a házhelyek céljára a következő ingatlanokból lehet igénybevenni:

1. bármely ingatlanból, amelynek tulajdonosa azt házhelyek céljára átadni hajlandó;

2. az élők közötti jogügylettel vagy árverésen 1914. évi július hó 28. napja után elidegenített ingatlanokból, továbbá a nyilvános számadásra köteles vállalatok vagy egyletek tulajdonában levő ingatlanokból, végül azokból az ingatlanokból, amelyeknek tulajdonosát az állam ellen irányuló büntett vagy vétség miatt, avagy mint katonát szökés miatt jogerősen elítéltek;

3. bármely nagybirtokból, de elsősorban azokból a nagybirtokokból, amelyek az 1914. évi július hó 28. napját megelőző 30. éven belül élők közötti jogügylettel vagy árverésen habár csak egy ízben is gazdát cseréltek;

4. olyan közép- vagy kisbirtokból, amely korlátolt forgalmu vagy amely az 1914. évi július hó 28. napját megelőző 30. éven belül élők közötti jogügylettel vagy árverésen habár csak egy ízben is gazdát cserélt; végső sorban:

5. ha a nyomászó lakásszükség enyhítésére alkalmas igénybevehető más terület habár esetleg nem is közvetlenül a községi belsőségek mellett, egyáltalában nincsen, kivételesen bármely közép- vagy kisbirtokból is, de csak annyi, amennyi a 2. §. 1. bekezdésének 1. pontjában felsoroltaknak házhelyekhez juttatásához elkerülhetetlenül szükséges és csakis akkor, ha tulajdonosának a földmivelésügyi miniszter megállapítása szerint a földbirtok helyes megoszlását szabályozó rendelkezésekről szóló törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után cserébe előreláthatóan megfelelő más ingatlan

lesz majd juttatható. A földmivelési miniszter a földbirtokrendező bizottság teljes ülésének javaslata alapján kivételesen indokolt esetben arra kötelezhet olyan birtokost, akinek földbirtokából a földbirtok helyes megoszlását szabályozó rendelkezésekről szóló törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után kétéves kivétel helye lesz majd megváltásnak, hogy házhelyekre a jelen pont alapján igénybe vett terület tulajdonosának megfelelő területet engedjen át egyelőre haszonbérletbe (alhaszonbérletbe). Az ilyen haszonbérlet arra az időre szól, míg az alkotandó törvény alapján eldöntést nem nyer, hogy az illető földbirtokból megváltásnak helye van-e.

II. Olyan be nem épített belsőségből, amely parlagon hever vagy amely kizárólag szántóföldi művelés alatt áll, tekintet nélkül az előző pontokban megállapított sorrendre lehet helye igénybevételnek, de kétség esetében csak akkor, ha a földmivelésügyi miniszter előzetesen megállapítja, hogy a belsőség a jelen bekezdés rendelkezése értelmében parlagon heverőnek vagy kizárólag szántóföldi művelés alatt állónak tekinthető.

III. Olyan ingatlan, amelynek tulajdonosa hadirokkant, hadiözvegy, földműves közszolgálati alkalmazott vagy hivatásos katona, vagy ilyenek a házastársa, csak kivételesen indokolt esetben és csak a földbirtokrendező-bizottság teljes ülésének javaslata alapján vehető igénybe.

IV. Ha egy tulajdonosnak nem az egész ingatlana vétetnék igénybe, az igénybevehető terület kijelölésénél ügyelni kell arra, hogy a megmaradó részen a gazdasági üzem továbbra is okszerűen legyen folytatható.

V. Ha valamely községben vagy annak közelében házhelyekre alkalmas több ingatlan van, ügyelni kell arra, hogy a házhelyekre történő igénybevétel lehetőleg arányosan érje az ugyanazon megítélés alá eső ingatlantulajdonosokat.

VI. A tulajdonos hozzájárulása nélkül nem lehet igénybevenni olyan területet, amely kert, komlóskert, gyümölcsös, szőlő, szőlőtéleltetés, faiskola vagy az okszerű szőlőgazdaság folytatásához nélkülözhetetlen.

VII. Az ingatlan öröklésére különben hivatott jogutódra élők közötti jogügylettel történt átruházást a jelen §. első bekezdése 2-4. pontjának alkalmazása során nem kell élők közötti jogügyletnek tekinteni.

Belpolitika.

Új külügyminiszter. A megyei és községi választások.

A külügyminiszteri széket eddig Teleki miniszterelnök töltötte be. Most Csáky Imre grófot nevezte ki a kormányzó külügyminiszterré, aki bemutatkozó beszédében kijelentette, hogy az ország külügyi helyzete javulni kezd. Egyelőre egyik hatalmi csoport-hoz sem kötjük le magunkat.

A nemzetgyűlés két heti szünete után nyújtja be a belügyminiszter a megyei és községi választásokról szóló törvényjavaslatot. A választások eszerint még novemberben meglesznek. A virilistákat is választani fogják. A

választás az általános választói jog alapján történik meg. Decemberben már megejtik a megyei tisztújításokat is: alispán- és főszolgabíróválasztásokat.

Szovjetoroszországból.

A Journal des Débats szerint Wrangel tábornoknál megjelent orosz küldöttségek arról biztosították, hogy Szovjetoroszország helyzete kétségbe ejtő és az orosz lakosság több rétege csatlakoznék hozzá, ha a háború Szovjetoroszország belsejébe tenné át. Másrészt oly hír terjedt el, hogy a moszkvai szovjetkormány igyekszik Wrangelgel béketárgyalásokat kezdeni és bizonyos engedményeket tenni.

Külpolitika.

A békeszerződés ratifikálása. A kormány már elkészítette a trianoni békeszerződés ratifikálására vonatkozó törvényjavaslatot s ezt még ez évben törvényerőre akarja emeltetni, hogy aztán a kormányzó ur a békeszerződés megerősítésére vonatkozó okiratot Párisba küldhesse s ezzel a hadiállapot teljesen megszűnván, Magyarország ismét bekapcsolódhassék a világforgalomba. Mi, akik területi integritásunkért nem csalótkon, de külföldön is harcolunk, utolsó lehetőségünkig sem tudnánk lemondani egyetlen talpalatnyi magyar földről. De a kormányra és a többségre a ratifikálás oly kötelező formáság, mely a békeszerződés aláírásának kényszerű folyamánya. A kormánynak és a nemzetgyűlés többségének jutott az a nehéz és hálátlan szerep, hogy a kényszerbéké aláírja és megerősítse, mert az aláírás és ratifikálás megtagadása részünkről egyszerű hadüzenet volna az entete ellen s azt minden józan eszű ember tudja, hogy az egész világot fegyveres erővel nem tudjuk levérni. A mi szerepünk azonban ébren tartani a lelkekben a törhetetlen ragaszkodást a régi Magyarországhoz minden rögéhez, azt hirdetni, hogy a nemzet többsége nem nyugszik bele az igazságtalan békeszerződésbe s mindent elkövetni, hogy a világot meggyőzzük saját igazságtalanságáról.

**Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában, Amen.**

Az alföld befásítása.

Az alföld befásítása oly égető és nagy horderejű problémánk, hogy megoldása nélkülözhetetlen, akárhogy alakuljanak is az ország területi viszonyai. Ez az akció alig választható kedvező közgazdasági következményekkel jár, de meg kell, hogy változzanak az Alföld s vele az ország egészségi viszonyai is. Hiszen hogy a tüdővész mindjobban terjed az Alföldön s pusztít embert és állatot egyaránt, ez a síkság erdőhiányának köszönhető. Vegyük az erdőgaz-

dasági hatásait. Az erdők fölfogván s mérsekélvén a szelek járását, védelmet nyújtanak a növényzetnek; elősegítik a harmat képződést s általában megbecsülhetetlenül javukra vannak a növényi vegetációnak. Másfelől az Alföld faszükségletének a kérdése is megoldást nyerne egy kalap alatt s megszűnnék az a sajnálatos jelenség, hogy a mezőgazdaság rovására szalmával fűtik a csépiógépeket és trágyával a bubos kemenczét. Az erdők fészket adnának az éneklő madaraknak s ez a gyümölcsstermelés szempontjából fontos dolog.

Ahol a fásításra a községek nem bír-

nak vállalkozni, ott az államnak kell a dolgot elintézni az e célra szükséges terület kisajátítása révén. Szerintük törvényhozási uton kell gondoskodnunk arról, hogy az alföld minden vármegyéjében a terület arányában erdőt telepítsenek. A földet ki kell aknázni s manapság már ott tartunk, hogy nem egy relációban az erdő is hoz annyi jövedelmet, mint a mezőföld, sőt némely helyen az erdő haszna a mezőgazdasági átlagjövedelmet is eléri. Nálunk a beerdősítésre legalkalmasabb lenne a Bikkazug.

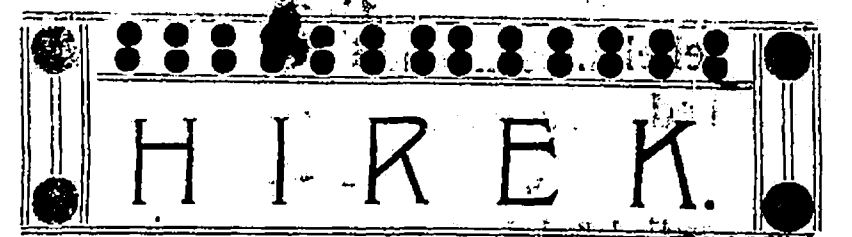
művelésnél azonban ezen "gyomok" is kikapcsolandók, mert az ekék azokat a talajból kifordítja. A talaj tehát mély művelés esetén a gyomoktól is megtisztul és így a gazda egyik ellenességétől megszabadul. Más kérdés az, hogy a mély művelést "okszertűen" hogy kell kerésszítél vinni; de erről más alkalommal legyen szó.

P.

Községi ügyek.

X. Kölsönt a községnek. A községi tisztviselőknek segélye s tűzifaellátás költségvetésileg biztosítva lett. E célra körülbelül 850 ezer korona szükséges, amelyet kölsön útján kell biztosítani. Ugy az előjárásnak, mint a képviselőtestületnek az a nézete, hogy ezen összeget a község ne egyes pénzintézetektől vegye fel, hanem maguktól a lakosoktól, hogy így a község a hasznot ne egyes pénzintézetek részvényeseinek, hanem maguknak a lakosoknak adja. A kölcsönkamata 1 százalékkal magasabb, mint a betéti kamat. Ajánljuk tehát több polgárainknak, hogy a járadékában heverő pénzükből jegyezzenek e teljesen biztos és egy év alatt visszatérülő kölcsönre.

Csolyka Magyarország nem ország, Egész Magyarország Magyarország.

Szállítsuk be a gabonát.

Rendkívül jelentős és kiválóan fontos országos érdek parancsolja, hogy az állam által kivett gabonát minél előbb szállítsuk be. Ennek az első rendűen fontos és hazafias kötelességnek még Szarvas sem tett eleget, amennyiben itt még mindig 73 vagon buza, rozs és kétszeres nincs beszállítva. Ezért Szerdán délután 3 órakor a község háza udvarán tartott gyűlésen a békásvármegyei kirendeltségnek vezetője Szilágyi százados felhívta a termelőket, hogy a rájuk kivetett, de még nem szállított gabonát sürgősen, legkésőbb október 31-ig szállítsák be, mert különben azt szigorú katonai rekvirálás útján fogják beszállítani.

A gyűlés után a község háza tanács-termében az előjáróság, a képviselőtestület tagjainak és a termelőknek levonásával szűkebb körű értekezlet volt, amelyen Szilágyi százados a beszállítás módjaitra vonatkozólag javaslatot téve közölte, hogy csöves tengeriből 225 vagonot kell beszállítani, s hogy csak a termelők előnye, ha e kötelességüknek is mielőbb eleget tesznek, mert úgy a felesleges kukorica is mielőbb szabad felhasználásra kerülhet.

Előadta véül, hogy Szarvas 29650 lakosa közül 13651 vallotta magát ellátatlannak, ami meglehetősen derűtséget keltett, annyira nyilvánvaló, hogy ez itt képtelenség. Komolyabb vége a dolognak, hogy azok, akik ellátatlannak vallják magukat, de tényleg nem azok, szigorú bünvádi eljárás alá kerülnek. Nagyon okosan teszi teliát mindenki, aki az első összeíráskor valóban el-

Tizenötezer magyarországi zsidó utlevelet kért Palesztinába.

Az angol misszió Budapesten lévő konzuli osztálya (British High Commission Consular Division) rendkívüli érdekes átiratot a magyarországi cionista zsidók szervezetéhez. Közli benne, hogy az angol birodalmi kormánnyal megállapodott a Magyarországból Palesztinába kivándorolni szándékozók utlevélügyeire vonatkozólag. Eszerint minden kivándorló a konzulatusi osztály útján utazási engedélyt kap, melynek alapjául a magyarországi cionista szervezet által kiállított igazolvány szolgál.

Az angol misszió eme közbelépésére főleg az adott közvetlen okot, hogy az elmúlt nyáron Londonban megtartott nemzetközi cionista világkongresszus óta a Magyarországi cionista zsidóság körében is erős a Palesztinába való kivándorlási hajlam.

Tehát Magyarországon is, miként a világ majdnem minden részében erősen megindult a Palesztinába való kivándorlás mozgalma.

Az 1914. óta Magyarországra bevándorolt zsidóság kiutasításának hírére több mint tizenötezer zsidó jelentkezett a magyarországi Palesztina-hivatal Király-utcai helyiségében és valamennyien utlevelet kértek Palesztinába.

Nem érdektelen az sem, hogy a Palesztinába gravitáló cionista zsidóság máris dolgozik azon, hogy az új zsidóország és Magyarország között gazdasági kapcsolatot hozzon létre. Tervezik a többek között, hogy Magyarországból mezőgazdasági eszközöket exportálnak Palesztinának, amit ők angol valutában fizetnének.

Közgazdaság.

Mély művelés.

E rovatban múlt számunkban foglalkoztunk a több termelés egyik eszközével, a jó vetőmaggal, most foglalkozunk egy másik ilyen tényezővel, mély a műveléssel.

Lássuk először azt az eljárást, mely szerint a gazda ekéjét mélyebbre eresztí a rendes szántási mélységnél. A mélyen járó eke olyan nyers földet hoz fel, a mely még napvilágot nem látott, vagy az illető földrét csak nagyobb időközben, 4-6 évenként került a felszínre. A mély szántás mélységét számokban kifejezni bajos. Egyik helyen mélyítő szántást végez sok gazda már akkor mikor ekéjét 15-20 cm.-nél mélyebbre eresztí, míg más helyen a 25 cm. t. meghaladó talajművelést lehet mély művelésnek tartani. Ha megelőzőleg sekélyen szántottunk úgy a 15-20 cm.-es szántás már legalább is mélyített, ha pedig előbb mélyebben szántottunk, úgy legalább is 25 cm.-es szántás a mély művelés.

A mély művelés hatása a talajszerkezetre a legkedvezőbb; azzal hogy a föld mélyebb rétegeiből még ki nem használt tápanyagokat hoz felszínre és azt levegő és napfényhez juttatja, egyrészt a növényeket bővebb tápanyagokhoz segíti, másrészt maguk a tápanyagok a növények által könnyebben felvehetőek lévén, fokozza a talaj termékenységét. A növények nagyobb termékenységéhez azonban szükséges a talaj elegendő nedvessége is. Rosszul művelt talajban hiába vetünk. Itt már a csirázás hiányos

lesz, a kikelt növények gyökerei nem tudnak egyrészt kellően szétterjedni, másrészt a vidékünkön oly általános szárazság esetén a növény, a kellő nedvesség hiányában sinylődni fog. A mély művelés egyik előnye pedig éppen abban áll, hogy ezen művelés mód mellett a talaj nedvessége mint egy konzerváltik. Röviden, a mély művelés a talaj szerkezetét alapjában kedvezően megváltoztatja, a levegő behatásának szabad utat nyit, a nyers tápanyagokat a felszínre hozza és azt a növények által felvehetővé teszi és a talaj nedvességet bizonyos hosszabb ideig megőrzi.

Maguk a növények a mélyen művelt talajban erőteljesebb fejlődésnek indulnak gyökérzetük a talaj mélyebb rétegébe jobban behatol, így nem csak több tápanyagot vesznek fel, hanem a mélyebben húzódó gyökerek száraz időjárás esetén a szárazságot csak későbbben érzik meg, mert az alsó talaj rétegben hosszú időn át kellő nedvességet találnak. Innen származik a mély művelésnek az az óriási előnye, hogy a termést biztosabbá teszi.

Az alföldi gazdaságok nagy része a nagy arányú gabona termelés következtében meglehetősen gyomos. Az nyári gyomok ellen a védekezés meglehetősen könnyű, mert ha az aratás után a csekély tarlófőrészhez látunk, az aláfordított magvak csak hamar kikelnek s a következő szántással azokat alászánthatjuk. Másként van azonban a mélyen gyökerező gyomokkal, pld. az acattal. Ezeknél a sekély szántás csak a gyomnak a koronáját vágja le, a barázda alatti gyökérrész azonban újra kihajt. Mely

Lakadalmi meghívók olcsón készülnek a Buh-féle nyomdában.

látatlan volt, de azóta részben vagy egészen ellátta magát, ha ezt a most folyó revízió során bejelenti, mert ez által egyrészt magát mentesíti nagy kellemetlenségtől, másrészt emberségesen cselekszik, mert megnöveli azoknak kenyéradagját, akiknek az állami gabona nem láncolásra, de éhségük oszillapítására kell.

— **Éjjeli szolgálat.** E hóban az este 7 órától tartandó éjjeli szolgálatot Láng Oszkár és Papp Ernő gyógyszerészei teljesítik.

— **Villanyvilágításunk.** Azok, akik pontosan tudni vélték, hogy már f. hó 20-án lesz villanyvilágítás, alaposan csalódnak. A dolog ugyanis úgy áll, hogy még Mezőtúr sem egyezett meg a Siemens céggel, ennek megtörténte előtt pedig mi sem egyezhetünk Mezőtúrral, Egy bizonyos, hogy a villanyvilágítás drága lesz. Valószínű, hogy az óras fogyasztók egy hektowat óráért 3'50 fillért fizetnek, az általánosok pedig 23-szoros összeget fognak fizetni.

— **Tüzifa.** Illetékes kelyről volt értesülésünk szerint a községi lakosság részére ez idő szerint 200 vagon fa van biztosítva azon a mennyiségen kívül, amelyet — irigységből eredő és azok a tüzelőinséget előmozdító feljelentések dacára — egyes fakeskedők le tudnak szállítani.

— **Vasúti közlekedésünk.** Vasúti közlekedésünk sohasem volt kielégítő, de jelenleg még a mostani nehéz viszonyok közt is a lehető legrosszabb. Még annak hagyján, aki Budapest felől jön ide. De aki innen akar Budapestre menni, annak már majd egy napot kell Mezőtúron várakozni, ha nincs módja az uzsorás kocsibért Mezőtúrra megfizetnie. Mint-hogy most mindenkinek (?) van pénze, hát a jelenlegi száraz időben csak megy az a kocsin való vasúti csatlakozás. De mi lesz akkor, ha beáll az esős időszak, amikor a kocsi tenge-lyig süllyed a jó alföldi sárba? Jó lenne erről a község házában is gondolkozni, s lehetőleg rövid gondolkodás után beadni egy kérvényt a kereskedelmi miniszterhez vasúti csatlakozásunk megjavítása iránt. Ugy tudjuk, hogy ily irányos kérelem teljesítése érdekében nemzetgyűlési képviselőnk készséggel járna közbe.

— **Gyásznap.** A szarvasi iparos ifjak Önképzőkörének választmánya f. hó 31-én, a halottak napja előtti Vasárnap a hazáért hősi halált halt szarvasiak emlékének megörökítésére gyásznapot rendez. A rendezésre kiküldött bizottság most állítja össze a műsort, amely a célhoz méltó módon fog állani.

— **Elfogott ridikül tolvaj.** Ked-

den délután jó fogást csinált a csendőrség. Elfogott három jó madarat, akik a vonaton egy urhölgytől ellop-ták a ridiküljét, amelyben 80 ezer korona volt. A pénz megkerült.

— **Mükedvelő.** A szarvasi iparos ifjuság f. hó 25-én és 26-án nagy szabású Mükedvelő előadást rendez. Szinre fog kerülni a „Kintornás család”. A bevétel a szarvasi szegény munkások családtagjainak felruházására fordítatik.

— **Miért.** Egy olvasónk közli, hogy a szomszédos mezőtúron blokra 23, Szarvason pedig 45 koronáért adják a petroléumot, holott Mezőtúron még a szabadkereskedelemben is 40 koronáért lehet hozzá jutni. E közlése kapcsán felteszi azt a kérdést is, hogy miért van ez. Miért? Óh nyájas olvasó, hát nem tudja, hogy szarvason mindennek drágábbnak kell lenni, mint máshol. Legalább már ebben vásároljuk, ha minden másban hátul commogunk.

— **Bélyeghiány.** Csak nemrég jelent meg az új bélyegtörvény mely a bélyegilletéket jelentékenyen felemelte, nem feledkezvén meg azok megbírságolásáról, akik bélyeget elmulasztanak felragasztani. És pont ekkor városunkban napokig bélyeg hiány volt, bizottságául annak, hogy a megrendelésre illetékes hivatalban nem nagyon fáj a bélyegzésre kötelezettek zsebe.

Pártélet.

Az árvákért, özvegyekért, rokkantakért. Pártunk múlt Vasárnap délutáni értekezlete az emberiség, a jótékony-ság jegyében folyt le. Az értekezlet megnyitása után ugyanis Borgulya Pál nemzetgyűlési képviselőnk emelkedett szólásra, aki az iránt tett indítványt, hogy a párt teljesen ingyenes gabonaadományokkal segítse az arra valóban rászorult hadiárvaikat özvegyeket és rokkantakat. Az indítvány rendkívül lelkes fogadtatásra talált, s bár a pártértekezleten szokatlanul kevesen voltak, jelen, képviselőnk meleghangú felszólalásának hatása alatt alig fél óra alatt több, mint tíz mázsa gabonát jegyeztek.

A párt nemes akciója ezzel természetesen még nem ért véget, mert az adományozás még mindig tart. Az adakozás lejárta után az adományozók névsorát lapunkban közölni fogjuk.

(**Rokkantak köréből.**) A helybeli rokkant egyesület hétfőn választmányi gyűlést tartott, amelynek főbb, általános érdekű tárgyai a következők. Dr. Salacz Elemér ügyész ismerteti, hogy a pénzfelülbélyeg-zésekor a rokkantak által beszo-gált pénzek visszatérítése esedékes lévén, az ügy elinté-zése a gyulai pénzügy igazgatóságnál meg-fog sürgettetni és a mennyiben az ügy elin-tézése ezután is késedelmet szenvedne, a

helybeli rokkantak általános kérelmükkel egyenesen a pénzügy minisztériumhoz fognak fordulni. Ugyancsak ő bejelenti, hogy a helybeli kisgazdapártban Borgulya Pál nemzetgyűlési képviselő kezdeményezése akció indult meg, hogy az arra tényleg reá szorult rokkantak, hadiözvegyek és hadiár-vák ingyen buzában részesüljenek. A vá-lasztmány köszönetének kifejezése mellett rögtön össze írta ezen segélyben részesülni érdemes tagjait. E szerint ilyen segélyben részesülne 5 rokkant, 18 hadiözvegy és 5 árva család,

Végül a választmány elhatározta, hogy a község által kedvezményes árban átenged-tett fűzvezszők fethasználásával kosárfonó téli tanfolyamot fog nyitni. A 7000 korona értékben rendelkezésre álló fűzvezsző meny-nyisége 225 kéve. Felkéretnek az ezen tan-folyamon résztvenni óhajtó tagok, hogy e-zen szándékukat tudassák az elnökséggel.

Az egyesület pedig tagjait a tagdíjak befizetésére ez uttal is felhívja.

ÁLLAMI BENZIN.

Felhivatnak a mezőgazdasági benzinmotor tulajdonosok, hogy benzin iránti igénylé-sükkel helyhatósági igazol-vány bemutatása mellett for-duljanak sürgősen a Magyar Szöv. Központok Áruforgalmi r.-t. Békés megyei kirendelt-ségéhez, (Békéscsaba, Luther utca 6 szám.) A benzin a-zonnal átvehető.

Használt épület ge-rendák és ajtó vasa-lások, zárok eladók I. k. Kossúth-u 38 sz.

Hirdetéseket a nyomdában és Nagy Sándor pa-pir és könyvkereskedésében lehet feladni.

RÓMER PÁL
asztalos és temetőkezési vállalkozó

SZARVAS.
I. ker. Deák Ferencz-utca 87 sz

HIRDETÉSEKET
jutányos
áron közlünk.